

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Podlaskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w 2023 roku

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

21

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

Wzorem lat ubiegłych miały miejsce spotkania pełnomocnika z kierownictwem Kuratorium Oświaty w Białymstoku: panią Kurator Beatą Pietruszką i dyrektorem Wydziału Kształcenia Specjalnego Krzysztofem Sochoniem oraz wizytatorem Martą Kramkowską celem monitorowania zagadnień związanych z nauczaniem języków mniejszości w szkołach w woj. podlaskim. Spotkania w Komendzie Wojewódzkiej w Białymstoku z pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego ds. Ochrony Praw Człowiek podkomisarz Marleną Połowianiuk miały na celu zapoznawanie się z działaniami prewencyjnymi realizowanymi przez funkcjonariuszy policji na terenie szkół w województwie podlaskim, w zakresie kształtowania postaw tolerancji wobec przedstawicieli innych nacji. Spotkania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego z kierownictwem Departamentu Kultury dotyczyły projektów organizacji mniejszości wspomaganych przez samorząd województwa podlaskiego.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

- W styczniu 2023 pełnomocnik uczestniczył w spotkaniu w Departamencie Edukacji UM w Białymstoku poświęconego poszukiwaniu form organizacyjnych dla nauczania języka białoruskiego dla dzieci białoruskiej diaspory. W spotkaniu wzięli udział m. in. przedstawiciele mniejszości białoruskiej oraz z-ca dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Mniejszości Narodowych i Etnicznych w MSWiA Andrzej Sosnowski, z-ca Prezydenta Miasta Białegostoku Rafał Rudnicki oraz podlaski poseł Robert Tyszkiewicz.
- W marcu 2023 miało miejsce spotkanie z przedstawicielami Rady Europy monitorującymi nauczanie języków mniejszości w woj. podlaskim. W spotkaniu wzięli udział także przedstawiciele Podlaskiego Kuratorium Oświaty oraz Departamentu Edukacji Urzędu Miasta Białegostoku.

- W maju 2023 – wizyta w Parafialnej Szkole Podstawowej Polsko – Romskiej w Suwałkach wraz z radcą ministra w Departamencie Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA panią Małgorzatą Milewską oraz z-cą dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego panem Jakubem Borucem, mająca na celu zapoznanie się z efektami uczestnictwa szkoły w Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

j.w.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”,
- Związek Ukraińców Podlasia,
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Izrael,
- Fundacja Tatarskie Towarzystwo Kulturalne,
- Centralna Rada Romów
- Wspólnota Litwinów w Polsce,

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Białoruskie Stowarzyszenie Literackie "Białowieża",
- Białoruskie Towarzystwo Historyczne,
- Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich,
- Rada Programowa Tygodnika „Niwa”,
- Białoruskie Zrzeszenie Studentów,
- Związek Młodzieży Białoruskiej,
- Towarzystwo Kultury Białoruskiej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”,
- Stowarzyszenie „Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej” w Hajnówce,
- Stowarzyszenie Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach, Wspólnota Litwinów w Polsce,
- Fundacja Tutaka
- Stowarzyszenie Litwinów w Polsce,
- Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza,
- „Dom Litewski w Sejnach" prowadzony przez Fundację im. Biskupa Antanasa,
- Związek Ukraińców Podlasia,
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Izrael,
- Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe,
- Rada Centralna Związku Tatarów RP ,
- Podlaski Oddział Związku Tatarów RP,
- Fundacja Tatarskie Towarzystwo Kulturalne,
- Centralna Rada Romów.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W roku 2023 pełnomocnik kontaktował się z kierownictwem Radia Białystok i Białostockiego Ośrodka TVP w celu pozyskiwania bieżącej informacji nt. realizowanych i emitowanych programów dla mniejszości przez obydwie instytucje. W minionym

roku nie było żadnych zgłaszanych zastrzeżeń co do realizacji programów mniejszości zapisanych w ramówkach Radia Białystok i TVP O/B-ok.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

- luty – Koncert Galowy Piosenki Białoruskiej w Operze Podlaskiej;
- czerwiec - Udział w konferencji: Międzynarodowy Dzień Edukacji Białoruskiej;
- czerwiec - 16. Festiwal Kultury Żydowskiej Zachor - „Kolor i dźwięk”
- lipiec – impreza plenerowa nad Zalewem Bachmaty w Dubiczach Cerkiewnych: Na Iwana na Kupała;
- październik – Koncert Bardaŭskaja Vosień w Gminnym Ośrodku Kultury w Orli organizowanego przez Fundację Tutaka.
- listopad - VII Podlaska Ukraińska Konferencja Naukowa w Bielsku Podlaskim : Rola miast w dziejach Podlasia.

- Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE

- Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

XXX

- Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m. in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu Integracji¹

Z inicjatywy pełnomocnika, we współpracy z Białostockim Oddziałem IPN-u i Burmistrzem Miasta Tykocin, został rozpoczęty projekt wykonania i zainstalowania tablic informujących o mogiłach zbiorowych Żydów tykocińskich zamordowanych przez Niemców w sierpniu 1941 roku, a znajdujących się w lesie w Łopuchowie. Tablice zostaną zainstalowane na parkingu, od którego odchodzi leśna droga prowadząca do mogił. Przewidywany czas finalizacji projektu – wiosna br.

- Inne uwagi

brak

Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego
ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych
Wojciech PRZYGÓŃSKI

Białystok, 28 grudnia, 2023 r.

